

Introduction

1. Rabbi Yisrael Meir Kagan (19th-20th century Poland), Mishneh Berurah 328:6

ובירושלמי איתא "הנשאל הרי זה מגונה" פי' משום שהתלמיד חכם במקומו היה לו לדרוש בפרקא לכל כדי שידעו כל העם ולא יצטרכו לשאלו.
And in the Talmud Yerushalmi it is found, "One who is asked is disgraceful." Meaning, the Torah scholar should have taught in local public lectures, so that the entire community would know, and they would not need to ask him.

The seriousness of Shabbat

2. Shemot 31:16

Between Me and the Children of Israel, it is an eternal sign, for in six days Hashem created the heavens and the earth...

3. Talmud, Megillah 22b

בראש חודש ומועד דאיכא קרבן מוסף קורין ארבעה. ביום טוב דאסור בעשיית מלאכה חמשה. ביום הכפורים דענוש כרת ששה. שבת דאיכא איסור סקילה שבעה:

On Rosh Chodesh and *chol hamoed*, when there is a *korban musaf*, four read. On Yom Tov, when one may not perform melachah, five. On Yom Kippur, when the penalty is *kareit*, six. On Shabbat, which has a penalty of *sekilah*, seven.

4. Talmud, Shabbat 118b

אמר רב יהודה אמר רב: אלמלי שמרו ישראל שבת ראשונה לא שלטה בהן אומה ולשון שנאמר "ויהי ביום השביעי יצאו מן העם ללקט" וכתוב בתריה "ויבא עמלק." אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי: אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלים, שנאמר "כה אמר ד' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי" וכתוב בתריה "והביאותים אל הר קדשי וגו'":

Rav Yehudah cited Rav: Had Israel observed the first Shabbat, no nation could have ruled over them, as Shemot 16:27 says, "And it was on the seventh day, some of the nation went out to collect," and then in 17:8 it says, "And Amalek came." Rabbi Yochanan quoted Rabbi Shimon bar Yochai: If Israel would keep two Shabbatot according to their laws, they would be redeemed immediately, as Yeshayahu 56:4 says, "So declares Hashem, to the *sarisim* who guard My Shabbatot," and then in 56:7 it says, "And I will bring them to My holy mountain, etc."

5. Rabbi David Kimchi (12th-13th century France), Commentary to Yeshayahu 56:2

וזכר ענין השבת בפרט במקום הזה לפי שהוא מדבר לבני הגלות שטיבו דרכיהם ויצאו מהגלות, והטובה שבהם הו' שמירת השבת ובעון שבת גלו מארצם, ואמרו רז"ל "לא חרבה ירושלים אלא בשביל שחללו בה את השבת שנאמר 'ומשבתותי העלימו עיניהם ואהל בתוכם,'" ואמרו "אם משמרים ישראל שתי שבתות...!". ובזכרו מצות שבת הוא הדין לשאר מצות עשה, אבל זכר החמורה.

And he specifically mentioned Shabbat here because he was addressing the exiles, to improve their ways and leave the exile, and the best of those ways is guarding Shabbat, and because of the sin of [violating] Shabbat they were exiled from their land, as Shabbat 119b says, "Jerusalem was destroyed only because they desecrated Shabbat there, as Yechezkel 22:26 says, 'And they hid their eyes from My Shabbat, and I was desecrated in their midst.'" And Shabbat 118b says, "If Israel would keep two Shabbatot..." And when he mentioned Shabbat, it also applied to other commandments, but he mentioned the most severe.

6. Talmud, Chullin 5a

מקבלין קרבנות מפושעי ישראל כדי שיחזרו בהן בתשובה חוץ מן המומר ומנסך את היין ומחלל שבתות בפרהסיא.

We accept *korbanot* from Jewish sinners so that they will repent, other than from a *mumar* and one who pours wine libations [for idolatry] and one who desecrates Shabbatot publicly.

7. Ramban (13th century Spain), Commentary to Vayikra 23:24

ובמכילתא (בא ט) ראיתי בפר' החדש, "ושמרתם את היום הזה" (שמות יב יז) למה נאמר? והלא כבר נאמר 'כל מלאכה לא יעשה בהם' (שם טז)! אין לי אלא דברים שהן משום מלאכה, דברים שהן משום שבות מנין? תלמוד לומר 'ושמרתם את היום הזה' להביא דברים שהן משום שבות... " והנה ידרשו "שבתון" לשבות בו לגמרי אפילו מדברים שאינן מאבות מלאכות ותולדותיהן. אבל לא נתברר לי זה, שאם תאמר שהוא אסמכתא מה טעם שיאמרו בלשון הזה? כי "שבות" בלשונם נאמר לעולם על של דבריהם, והאיך יתכן לומר דברים שהן אסורין משום שבות של דבריהם, מנין שיהו אסורין מן הכתוב?..."

ונראה לי שהמדרש הזה לומר שנצטוינו מן התורה להיות לנו מנוחה ב"ט אפילו מדברים שאינן מלאכה, לא שיטרה כל היום למדוד התבואות ולשקול הפירות והמתנות ולמלא החביות יין, ולפנות הכלים וגם האבנים מבית לבית וממקום למקום, ואם היתה עיר מוקפת חומה ודלתות נעולות בלילה יהיו עומסים על החמורים ואף יין וענבים ותאנים וכל משא יביאו ב"ט ויהיה השוק מלא לכל מקח וממכר, ותהיה החנות פתוחה והחנוני מקיף והשלחנים על שלחנם והזהובים לפניהם, ויהיו הפועלים משכימין למלאכתן ומשכירין עצמם כחול לדברים אלו וכיוצא בהן, והותרו הימים הטובים האלו ואפילו השבת עצמה שבכל זה אין בהם משום מלאכה, לכך אמרה תורה "שבתון" שיהיה יום שבייתה ומנוחה לא יום טורח.

I saw in the Mechilta (Parshat HaChodesh), "'And you shall guard this day (Shemot 12:17)' – Why was this stated? 12:16 already said, 'All melachah shall not be performed on them!' From there I would only have known that a person may not perform melachah. How would I know of those acts which are prohibited as *shevut*? 'And you shall guard this day' includes acts prohibited as *shevut*..."

They teach from "Shabbaton" to halt entirely, even from that which is neither *av melachah* nor *toladah*. But this is not clear to me. If you would say this is a [rabbinic] *asmachta*, why would they say it this way? *Shevut* in rabbinic Hebrew is always about rabbinic law, and how could one say that activities which are prohibited as *shevut* rabbinically should be prohibited from biblical text?...

It appears to me that this midrash teaches that we are biblically instructed to rest on holidays even from actions that do not involve *melachah*. We should not strain all day in measuring grain and weighing produce and metals and filling barrels with wine and moving implements and even stones from one house to another and from one place to another. If a city is bounded by a wall and its doors are closed at night, people will even load their donkeys, and they will even bring wine and grapes and figs and every burden on holidays, and the market will be filled with all kinds of commerce, and the store will be open and the store-owner will keep a tab and the moneychangers will be at their tables with the gold coins before them, and the workers will rise early for their work and they will hire themselves out like weekdays for these and similar tasks, and these holidays, and even Shabbat itself, will become permitted, for in all this there is no *melachah*. This is why the Torah declared 'Shabbaton,' that it should be a day of ceasing and rest, not a day of strain.

The obligation to protect our health

8. Devarim 4:15

And you shall guard your lives greatly, for you did not see any image on the day Hashem, your Gd, spoke to you at Horeb, from within the fire.

9. Rambam (12th century Egypt), Mishneh Torah, Hilchot Rotzeiach uShemirat haNefesh 11:4

וכן כל מכשול שיש בו סכנת נפשות מצות עשה להסירו ולהשמר ממנו ולהזהר בדבר יפה יפה שנ' (דברים ד' ט') השמר לך ושומר נפשך, ואם לא הסיר, והניח המכשולות המביאין לידי סכנה, ביטל מצות עשה ועבר על "לא תשים דמים".

So, too, there is a commandment to remove any stumbling block which endangers lives, and to guard from it, and to be very careful with this, as Devarim 4:9 says, "Guard yourself, and guard your life." And if one does not remove it, and one leaves dangerous stumbling blocks, he fails to fulfill a commandment, and he violates "Do not place blood."

10. Rabbi Avraham Yeshayah Karelitz (20th century Israel), Kovetz Igrot Chazon Ish 1:138

מן החובה על האדם להשתדל ברפואת עצמו כמו שהוא חייב להשתדל ברפואת חברו, וזו מצוה גדולה של ביקור חולים. One is obligated to try to heal himself, as he is obligated to try to heal others. This is the great mitzvah of *bikur cholim*.

11. Talmud, Chullin 10a

חמירא סכנתא מאיסורא

Danger is more serious than a prohibition.

12. Rabbi Moshe Feinstein (20th century Russia/USA), Igrot Moshe Choshen Mishpat 2:73:5

אם הוא מחמת שאינו מאמין לרופאים אלו צריכין למצא רופא שמאמין בו, ואם ליכא רופא כזה ואי אפשר לפניו מצד המהלה לחכות עד שיבין שהוא לטובתו וגם לא לשלחו כשרוצה בבית חולים וברופאים שהם בעיר אחרת מוכרחין הרופאים שבכאן לעשות בעל כורחיה אם כל הרופאים שבבית חולים זה סוברים שזהו רפואתו...

If a patient's refusal is because he does not trust the doctors, then they must find a doctor he trusts. If there is no such doctor, and the disease is such that we cannot wait for him to understand that this is for his own good, and we cannot send him to another hospital and doctors in another town, then the doctors here must treat him against his will if all of the doctors in this hospital believe that this is the way to cure him...

13. Rambam (12th century Egypt), Mishneh Torah, Hilchot Deiot 4:1

הואיל והיות הגוף בריא ושלם מדרכי ד' הוא, שהרי אי אפשר שיבין או ידע דבר מידיעת הבורא והוא חולה, לפיכך צריך להרחיק אדם עצמו מדברים המאבדין את הגוף, ולהנהיג עצמו בדברים המברין והמחלימים...

Having a healthy, whole body is from the paths of Gd, as one can neither understand nor know anything about Gd when ill. Therefore, one must distance himself from anything which damages the body, and one must accustom himself to behaviours which increase health and strength...

14. Talmud, Shabbat 140b

ואמר רב פפא האי מאן דאפשר למישתי שיכרא ושתי חמרא עובר משום בל תשחית ולא מילתא היא בל תשחית דגופא עדיף
Rav Pappa said: One who can drink beer, and instead drinks wine, is liable for wasting [money].

However, this is not so: Liability for wasting one's body is greater.

The Obligation to Heal Others

15. Talmud, Sanhedrin 73a

מנין לרואה את חברו שהוא טובע בנהר או חיה גוררתו או לסטין באין עליו שהוא חייב להצילו? תלמוד לומר "לא תעמד על דם רעך."
How do we know that one who sees another person drowning in a river or being dragged by a beast or being beset by bandits must act to save him? The Torah says: You shall not stand by the blood of your peer. (Vayikra 19:16)

16. Midrash, Sifri, Devarim 223:2

"והשבותו לו," אף את עצמו אתה משיב לו.

"And you shall return it to him" – You are even restoring himself to himself.

17. Rabbi Yosef Karo (16th century Israel), Shulchan Aruch, Yoreh Deah 336:1

נתנה התורה רשות לרופא לרפאות. ומצוה היא. ובכלל פיקוח נפש הוא. ואם מונע עצמו, הרי זה שופך דמים. ואפילו יש לו מי שירפאנו, שלא מן הכל אדם זוכה להתרפאות

The Torah permitted a doctor to heal, and it is a mitzvah, and part of saving lives. One who refrains is spilling blood. And even if he has someone else to heal him, for one may not merit to be healed by everyone.

18. Rabbi Eliezer Waldenberg (20th century Israel), Tzitz Eliezer 20:47:1:4

כאשר ביכלת האב בדרכי השפעה להשפיע על הבן שיסכים לקבל הטיפול הרפואי הנדרש, אזי הוא מחויב בזה גם מכח חיוב כללי [ומבלי קביעת זמן לגילו של הבן]. של "והשבותו לו" שכתוב בתורה (בדברים כ"ב), וכדרשת חז"ל שהכתוב בא לרבות "לרפאות את גופו"...

When the father can convince the son to agree to accept the required medical treatment, he must do so as part of a general duty [regardless of the son's age] of "And you shall restore it to him" recorded in Devarim 22, and as the Sages taught that this comes to include healing his body...

Head to Head

19. Rabbi Yosef Karo (16th century Israel), Shulchan Aruch Orach Chaim 328:2

מי שיש לו חולי של סכנה, מצוה לחלל עליו את השבת; והזריז, הרי זה משובח; והשואל, הרי זה שופך דמים.

It is a mitzvah to violate Shabbat for one who is dangerously ill. One who is energetic is praised; one who consults is shedding blood.

20. Rabbi Yosef Karo (16th century Israel), Shulchan Aruch Orach Chaim 248:4

ופוסק עמהם לשבות, ואם אחר שיהיו במדבר לא ירצו לשבות עמו, יכול ללכת עמהם חוץ לתחום, מפני פיקוח נפש

And one should arrange with them to halt – and if, once they are in the wilderness, they do not wish to halt with him, he may go with them outside the *techum*, for the sake of safeguarding life.

21. Rabbi Yisrael Meir Kagan (19th-20th century Poland), Mishneh Berurah 248:30

אם מתיירא להתעכב במדבר שמא יפגשו בו חיות רעות או יפגעו בו לסטים ויגזלו ממנו בהמתו ולא יוכל ללכת ברגליו ויסתכן או יקחו ממנו ולא יוכל להחיות את עצמו במדבר או שיקחו ממנו מלבושיו בזמן הקור, כולם הוא בכלל ספק פיקוח נפש ומותר לילך עמהם:

If he is afraid to wait in the wilderness, lest wild animals encounter him, or lest bandits harm him and steal his animal, and he could not then go on foot and he would be endangered, or they might take his money and he could not keep himself alive in the wilderness, or they might take his clothing during a cold time, all of these are included in "possible safeguarding of life," and he may go with them.

22. Rabbi Yosef Karo (16th century Israel), Shulchan Aruch Orach Chaim 328:17

חולה שנפל מחמת חליו למשכב ואין בו סכנה, [הגה: או שיש לו מיחוש שמצטער וחלה ממנו כל גופו שאז אע"פ שהולך כנפל למשכב דמי], אומרים לא"י לעשות לו רפואה אבל אין מחללין עליו את השבת באיסור דאורייתא, אפילו יש בו סכנת אבר. ולחלל עליו ישראל באיסור דרבנן בידיים; יש מתירים אפילו אין בו סכנת אבר; ויש אומרים שאם יש בו סכנת אבר עושין ואם אין בו סכנת אבר אין עושין; ויש אומרים שאם אין בו סכנת אבר עושין בשינוי, ואם יש בו סכנת אבר עושין בלא שינוי; וי"א אפי' יש בו סכנת אבר אין עושין לו דבר שהוא נסמך למלאכה דאורי', ודברים שאין בהם סמך למלאכה עושין אפי' אין בו סכנת אבר; ודברי הסברא השלישית נראין.

For one who is bedridden from illness, but not endangered [Rama: Or one who is in such pain that his whole body is ill; even if he can walk, he is like one who is bedridden], we tell a non-Jew to heal him, but we would not violate biblical laws of Shabbat, even were an organ endangered. As far as having a Jew violate a rabbinic prohibition:

Some permit it even without danger to an organ;

Some permit violation if an organ is endangered, but not otherwise;

Some permit direct violation if an organ is endangered, and violation in an altered way if no organ is endangered;

Some permit violation of rabbinic laws which are not tied to a biblical prohibition, regardless of danger to an organ;

And the third view appears correct.

23. Rabbi Moshe Isserles (16th century Poland), Shulchan Aruch Orach Chaim 328:17

מותר לומר לא"י לעשות תבשיל לקטן שאין לו מה לאכול, דסתם צרכי קטן כחולה שאין בו סכנה דמי

One may tell a non-Jew to prepare food for a minor who lacks it; a minor is as one who is ill, but not dangerously so.

24. Rabbi Yosef Karo (16th century Israel), Shulchan Aruch Orach Chaim 328:1

מי שיש לו מיחוש בעלמא והוא מתחזק והולך כבריא, אסור לעשות לו שום רפואה, ואפי' ע"י א"י, גזירה משום שחיקת סמנים.

One who has a mere ache, who strengthens himself and walks as one who is healthy, may not have treatment even via non-Jew, lest one grind ingredients.

25. Rambam (12th century Egypt), Mishneh Torah, Hilchot Shabbat 6:9

דבר שאינו מלאכה ואין אסור לעשותו בשבת אלא משום שבות מותר לישראל לומר לגוי לעשותו בשבת, והוא שיהיה שם מקצת חולי...

One may tell a non-Jew to do that which is only rabbinically prohibited on Shabbat, if there is some illness...

Category	Cases	Acceptable treatment on Shabbat
Dangerously ill יש בו סכנה	Immediate danger to life Progressing danger to life (infection) Internal injury not known to be benign An outlier view: "Unbearable pain"	Whatever would be done during the week, including to strengthen health. <i>Shinui</i> should not be used unless one is certain it would pose no danger.
Danger to an <i>eiver</i> סכנת אבר	A "part of the body" may lose on-going function	Violate rabbinic prohibitions
Ill, but not in danger חולה שאין בו סכנה	Bed-ridden, or entire body feels ill Includes young children	Ask a non-Jew to perform acts we are biblically prohibited from doing; Violate rabbinic prohibitions with a <i>shinui</i> , or without a <i>shinui</i> if need be